

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO
W KOTOMIERZU**

I. Podstawy prawne programu wychowawczo - profilaktycznego:

Konstytucja RP

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - *Prawo oświatowe*.

Karta Nauczyciela

Podstawa Programowa

Statut Szkoły

Konwencja o Prawach Dziecka

Narodowy Program Zdrowia

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego

Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015, poz. 1249);

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017, poz. 1591).

II. Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny jest uchwalany przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną na początku roku szkolnego.

III. Program wychowawczo - profilaktyczny opisuje w sposób całościowy wszystkie treści

i działania o charakterze wychowawczym oraz profilaktycznym. Jest realizowany przez wszystkich nauczycieli.

IV. Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny obok szkolnego programu nauczania jest wizytówką szkoły.

V. Działalność wychowawcza i profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu działań

z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych;
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorców i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

VI. Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny obejmuje w szczególności powinności nauczycieli w pracy wychowawczej oraz profilaktycznej, wpierających w tym zakresie obowiązki rodziców, zmierzające do tego, aby uczniowie:

- znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym),
- rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra, piękna w świecie,
- mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych jak i całej edukacji na danym etapie,

- stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze zarówno indywidualnym jak i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i za innych, wolność własną i innych,
- poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie, uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
- przygotowali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się,
- posiadali umiejętność słuchania innych, rozumienia ich poglądów oraz umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli, uczniów.

VII. Działania opiekuńcze i profilaktyczne nauczyciele wykonują łącznie z zadaniami wychowawczymi.

VIII. Rozwój dziecka jako osoby wspomagamy edukacją, która powinna:

- prowadzić dziecko do nabywania i rozwijania umiejętności wypowiadania się, posługiwania się prostymi narzędziami i kształtowania nawyków społecznego współżycia,
- rozwijać poznawcze możliwości uczniów, tak aby mogli oni przechodzić od dziecięcego do bardziej dojrzałego i uporządkowanego rozumienia świata,
- rozwijać i przekształcać spontaniczną motywację poznawczą w motywację świadomą, przygotowywać do podejmowania zadań wymagających systematycznego i dłuższego wysiłku fizycznego i intelektualnego,
- rozbudzać i rozwijać wrażliwość estetyczną i moralną dziecka oraz jego indywidualne zdolności twórcze,
- umacniać wiarę dziecka we własne siły i w zdolność osiągania wartościowych i trudnych celów,
- rozwijać zdolność odróżniania świata rzeczywistego od wyobrazonego oraz postaci historycznych od fantastycznych,

- kształtować potrzeby i umiejętności dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną, wyrabiać czujność wobec zagrożeń dla zdrowia fizycznego, psychicznego i duchowego,
- rozwijać umiejętność dziecka w poznawaniu siebie oraz otoczenia rodzinnego, społecznego, kulturowego, technicznego i przyrodniczego,
- wzmacniać poczucie tożsamości kulturowej, historycznej, etnicznej i narodowej,
- stwarzać warunki do rozwoju wyobraźni i ekspresji werbalnej plastycznej, muzycznej i ruchowej,
- zapewnić warunki do harmonijnego rozwoju psychicznego i fizycznego oraz zachowań prozdrowotnych,
- zapewnić opiekę i wspomagać rozwój dziecka w przyjaznym, bezpiecznym i zdrowym środowisku, w poczuciu więzi z rodziną,
- uwzględniać indywidualne potrzeby dziecka i troszczyć się o zapewnienie mu równych szans,
- stwarzać warunki do rozwijania samodzielności, obowiązkowości, podejmowania odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie,
- stwarzać warunki indywidualnego i grupowego działania na rzecz innych dzieci.

IX. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami:

- nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania,
- nauczyciele nie ponoszą wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za wszystkie możliwe zadania wychowawcze,
- kierunek działalności wychowawczej i profilaktycznej nie może być sprzeczny z wolą rodziców.

Zasady współpracy z rodzicami określa:

1. Kodeks szkoły przyjaznej rodzicom – załącznik nr 1
2. System współpracy szkoły z rodzicami – załącznik nr 2.
3. Szkolna procedura kontaktów z rodzicami – załącznik nr 3.

X. Powinności wychowawcy klasy:

- warunkiem powodzenia pracy wychowawczej nauczyciela jest wzajemna życzliwość i zaufanie,

- każdy nauczyciel wpływa na zachowanie, sposób myślenia, obyczaje młodzieży i dlatego należy zadbać o to, aby wpływ był pozytywny oraz podporządkowany wszechstronnemu rozwojowi ucznia jako człowieka,
- lekcje wychowawcze należy poświęcać na realizację ciekawych programów wspomagających wszechstronny rozwój ucznia,
- wychowawca powinien starać się stać rzeczywistym autorytetem, doradcą, mistrzem i przewodnikiem dla uczniów,
- programy wychowawcze realizować należy według określonego scenariusza, harmonogramu.
- pracę wychowawczą oraz profilaktyczną należy wspierać fachową literaturą,
- wychowawca powinien w sposób ciągły doskonalić swoje umiejętności poprzez udział w warsztatach, poznając nowoczesne metody i techniki wspierające pracę indywidualną oraz zespołową.

XI. Zasady współpracy wychowawczej z samorządem lokalnym:

- poznanie form uczestnictwa obywateli w życiu publicznym,
- poznanie zadań samorządu lokalnego,
- pobudzenie osobistego zaangażowania w sprawy publiczne (list, petycja, kampania),
- poznanie praw człowieka,
- poznanie instytucji działających na rzecz ochrony praw dziecka,
- rozwijanie zrozumienia i szacunku dla demokracji.

XII. Działania wychowawcze wspierane są poprzez ustalone dla Szkoły Podstawowej w Kotomierzu następujące procedury i zasady:

1. Procedura kontroli spełniania obowiązku szkolnego przez uczniów – załącznik nr 4.
2. Procedura postępowania wychowawczego w sytuacjach nagannego zachowania ucznia - załącznik nr 5.
3. Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją - załącznik nr 6.
4. Program działań interwencyjnych wobec zjawiska agresji - załącznik nr 7.

XIII. Opis oczekiwanych osiągnięć wychowawczych:

Absolwent naszej szkoły powinien przejawiać aktywną postawę wobec:

- kultury słowa i właściwego sposobu komunikowania się,

- współpracy w zespole i budowania prawidłowych więzi międzyludzkich,
- wykorzystania swojej wiedzy do kształtowania nawyków, umiejętności,
- prowadzenia negocjacji oraz rozwiązywania konfliktów w społeczności szkolnej,
- problemów swojego środowiska,
- podejmowania grupowych i indywidualnych decyzji, uzasadniając ich wybór,
- działania zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi,
- rozpoznawania wartości moralnych,
- dokonywania wyboru przyszłych działań i ich wartościowania,
- wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywania umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom
- poszukiwania wspólnego dobra społecznego,
- przekazu dziedzictwa kulturowego i tradycji,
- rozwijania i poszerzania zainteresowań, światopoglądu,
- działań na rzecz Ziemi jako dziedzictwa, które należy zachować dla przyszłych pokoleń.

XIV. Założenia programu wychowawczo – profilaktycznego

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Kotomierzu jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne szkoły oraz środowiska uczniów.

Stanowi wytyczne do pracy wychowawczej i profilaktycznej skierowane do Dyrekcji Szkoły, pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego, doradcy zawodowego, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, Samorządu Uczniowskiego, pracowników administracyjnych szkoły oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły, przy współudziale rodziców i z uwzględnieniem ich oczekiwań dydaktyczno – wychowawczych. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów szkoły.

XV. Priorytety szkoły

Szkoła organizuje proces rozwoju ucznia ukierunkowany na jego sukces.

Atmosfera szkoły sprzyja efektywnej pracy.

Realizację zadań szkoły zapewniają kwalifikacje i umiejętności kadry pedagogicznej.

Szkoła integruje się ze środowiskiem lokalnym i promuje swoją działalność w tym środowisku.

Szkoła uczy odpowiedzialności, miłości do Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego.

Szkoła chroni uczniów przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo – profilaktyczne.

Szkoła przygotowuje ucznia do wyboru dalszej drogi kształcenia oraz wyboru zawodu.

XVI. Zadania szkoły jako środowiska wychowawczo – profilaktycznego:

1. Opieka wychowawców nad biologicznym i psychologicznym rozwojem wychowanków.
2. Ochrona wychowawczo - profilaktyczna nad działaniem wychowanków w życiu społeczności uczniowskiej i poza nią.
3. Przygotowanie wychowanka do samodzielnego życia, którego fundamentem jest prawda, miłość, tolerancja, patriotyzm, pracowitość, szacunek dla innych.
4. Skoordynowanie oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych domu, szkoły, środowiska rówieśniczego, środowiska lokalnego.

XVII. Cele wychowawcze i profilaktyczne szkoły (cele główne)

1. Wszechstronny rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).
2. Przygotowanie do życia i aktywnego udziału w grupie oraz w społeczeństwie.
3. Profilaktyka jako proces zdobywania wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywania umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.
4. Zapewnienie uczniom możliwości zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa szkoły podstawowej.
5. Przygotowanie do przyszłego wyboru drogi zawodowej.

PODSTAWOWE STANDARDY PROGRAMU
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

STANDARD I

W procesie kształcenia szkoła kształtuje u uczniów postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu. Szkoła kształtuje u uczniów umiejętności życiowe, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji oraz krytyczne myślenie.

WSKAŹNIKI:

1. Szkoła kształtuje u uczniów następujące postawy:

- uczciwość,
- wiarygodność,
- odpowiedzialność,
- wytrwałość,
- poczucie własnej wartości,
- szacunek dla innych ludzi,
- kultura osobista,
- ciekawość poznawcza,
- kreatywność,
- przedsiębiorczość,
- gotowość do uczestnictwa w kulturze,
- gotowość do podejmowania inicjatyw,
- gotowość do pracy zespołowej,
- postawa obywatelska,
- poszanowanie tradycji i kultury własnego narodu,
- poszanowania dla innych kultur i tradycji,
- zapobieganie wszelkiej dyskryminacji.

2. Wartości uznawane za najważniejsze w opinii uczniów, rodziców, nauczycieli

1. szacunek dla siebie i innych
2. uczciwość
3. życie rodzinne

4. prawdomówność
5. życie i zdrowie
6. odpowiedzialność za siebie i innych
7. szacunek dla pracy
8. wartości religijne
9. patriotyzm
10. tolerancja
11. przedsiębiorczość i kreatywność
12. ofiarność i altruizm
13. wygodne życie

STANDARD II: Szkoła wspiera i wyposaża uczniów w wartości, zasady i normy.

WSKAŹNIKI:

1. Kształtuje pozytywny stosunek do obowiązków szkolnych poprzez następujące cechy:
 - punktualność,
 - obowiązkowość,
 - sumienność,
 - pracowitość.
2. Rozwija (promuje) kulturę osobistą:
 - dbałość o wygląd zewnętrzny,
 - kultura języka,
 - kultura bycia.
3. Kształtuje hierarchię wartości poprzez:
 - stwarzanie warunków do wyrażania własnych opinii, poglądów, uczuć,
 - respektowanie własnego systemu wartości.

STANDARD III:

Sprzyja rozwijaniu samodzielności i samorealizacji uczniów oraz pracowników szkoły. Szkoła rozwija i wzmacnia umiejętności psychologiczne i społeczne uczniów. Szkoła wspomaga uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji

w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

WSKAŹNIKI:

1. Pomaga w kształtowaniu poczucia własnej wartości.
2. Wyposaża w umiejętności komunikowania i porozumiewania się oraz autoprezentacji poprzez:
 - zdolność negocjacji,
 - umiejętność logicznego wypowiedzania się i aktywnego słuchania,
 - obrona własnych argumentów.
3. Stwarza warunki do podejmowania decyzji.
4. Stwarza warunki do rozwoju indywidualnych możliwości (indywidualnego potencjału):
 - zainteresowania,
 - talent,
 - uzdolnienia.
5. Uczy pełnienia ról społecznych.
6. Kształtuje umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

STANDARD IV: Szkoła promuje zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży.

WSKAŹNIKI:

1. Upowszechnianie i realizacja programów służących promocji zdrowego stylu życia.
2. Upowszechnianie programów edukacyjnych z zakresu zdrowego żywienia i aktywności fizycznej.
3. Upowszechnianie programów z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa.
4. Organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia,
w szczególności:
 - ciepły posiłek dostępny dla wszystkich chętnych uczniów,
 - uwzględnianie potrzeb dzieci w zakresie diety,
 - zapewnienie odpowiedniego asortymentu sklepu szkolnego.
5. Podejmowanie działań ograniczających spożywanie napojów o zwiększonej zawartości cukru i barwników na rzecz konsumpcji wody.

6. Planowanie, wdrażanie i monitorowanie szkolnej polityki w zakresie aktywności fizycznej.
7. Podejmowanie działań w celu zwiększenia zaangażowania uczniów w zajęcia wychowania fizycznego.
8. Zagospodarowanie czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej w szkole i poza nią.
9. Podnoszenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły w zakresie realizacji edukacji zdrowotnej, w szczególności zdrowego żywienia oraz zapobiegania zaburzeniom odżywiania.

STANDARD V:

Szkoła uwzględnia możliwości współdziałania zainteresowanych stron.

WSKAŹNIKI:

Program wychowawczo - profilaktyczny:

1. Jest zgodny z oczekiwaniami rodziców, uczniów, nauczycieli.
2. Daje wszystkim satysfakcję.
3. Jest wspierany przez rodziców.
4. Wynika ze współpracy wszystkich nauczycieli.
5. Umożliwia współpracę z instytucjami pozaszkolnymi i placówkami oświatowymi.
6. Organizuje pomoc socjalną.

STANDARD VI:

Służy przestrzeganiu oraz poszanowaniu praw człowieka i ucznia zawartych w deklaracjach, kartach i konstytucji.

WSKAŹNIKI:

1. Wyposaża uczniów w wiedzę z zakresu poszanowania praw człowieka.
2. Respektuje indywidualność i godność drugiego człowieka.
3. Daje prawo do popełniania błędów.
4. Stwarza warunki do zaspokajania potrzeby bezpieczeństwa.
5. Zapewnia sprawiedliwe ocenianie i traktowanie.

Cele, zadania i formy realizacji programu

Wartości wychowawcze i profilaktyczne	Cele wychowawcze i profilaktyczne szkoły	Oczekiwane efekty	Uwagi
1. Prawdomówność	Kształtowanie odpowiedzialności za słowa i czyny.	– zawsze mówimy prawdę (nawet w sytuacjach dla siebie niekorzystnych)	
2. Szacunek dla siebie i innych	Poszanowanie godności osobistej, nietykalności cielesnej, szacunek dla innych.	– nie spóźniamy się na lekcje – odnosimy się do siebie z szacunkiem (rozumienie, życzliwość) – nie skarżymy – nie używamy wulgaryzmów – nie przezywamy się - używamy form grzecznościowych	
3. Tolerancja dla innych wartości religijnych, zachowań, przekonań.	Kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji wobec różnych poglądów, religii i innych osób, chorych, niepełnosprawnych, słabszych. Uświadomienie zagrożeń płynących z braku tolerancji.	- odnosimy się z szacunkiem do niepełnosprawnych, ludzi starszych, chorych, młodszych, osób o odmiennych poglądach, - nie wyśmiewamy się z ludzi innych niż my, - szanujemy wyznawców innych religii	
4. Odpowiedzialność za siebie i innych	Wzmacnianie więzi między rodzicami i dziećmi Wdrażanie do poszanowania norm i wartości społecznych, kulturowych, rodzinnych oraz szkolnych Budowanie poczucia własnej wartości Kształtowanie wrażliwości społecznej.	- poznanie norm i wartości społecznych, kulturowych, rodzinnych, szkolnych; - poszanowanie autorytetów; - wrażliwość społeczna oraz poczucie własnej wartości.	
5. Szacunek dla pracy własnej i innych	Wyrabianie szacunku dla pracy własnej i innych. Troska o estetykę klaso-	- dbamy o porządek, nie zaśmiecamy miejsc, w których przebywamy	

	pracowni i szkoły.	- porządkujemy salę lekcyjną po zakończeniu zajęć.	
6. Kultura osobista i zapobieganie zagrożeniom niedostosowania społecznego.	Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, umiejętności współżycia w grupie społecznej i rodzinie, zgodnie z obowiązującymi normami i regułami, wie co to są stereotypy i nie ulega im.	- pamiętamy o słowach: dziękuję, proszę, przepraszam - osobę dorosłą wchodzącą do klasy witamy wstając z miejsc - pamiętamy o witaniu i żegnaniu się z innymi - eliminowanie zachowań nieakceptowanych społecznie.	
7. Poszanowanie życia i dbałość o zdrowie	Kształtowanie nawyków zdrowego, aktywnego trybu życia i wypoczynku. Nabywanie umiejętności życia w zgodzie z naturą. Udział w programach „Warzywa i owoce w szkole” i „Mleko w szkole”, organizacja Dnia Sportu.	- przestrzegamy zasad higieny osobistej i higieny pracy umysłowej - dbamy o swój wygląd zewnętrzny - korzystamy z łazienki zgodnie z przeznaczeniem - zdrowo się odżywiamy odpowiednio ubieramy - aktywnie uczestniczymy w zajęciach sportowych organizowanych w szkole	
8. Rozbudzanie zainteresowania dzieci swoim zdrowiem i ułatwianie nabywania podstawowych umiejętności dbania o zdrowie.	Dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych; Uświadamianie dzieciom potrzeb zdrowego stylu życia; wspólne śniadania. Prowadzenie zajęć specjalistycznych – pogadanek na temat wskazań postępowania w czasie zagrożenia zakażeniami wirusowymi. Wdrażanie programów profilaktycznych; Przekazanie modelu aktywnego spędzania wolnego czasu.	- dbanie o zdrowie własne i współpraca z dorosłymi; - prawidłowe organizowanie czasu wolnego i nauki w domu.	
9. Poznanie zagrożeń cywilizacyjnych oraz	Działania profilaktyczne zapobiegające nałogom.	- nie ulegamy nałogom - uczestniczymy w	

nabywanie umiejętności właściwego zachowania się w przypadku kontaktu z przedmiotami zagrażającymi życiu i zdrowiu.	Uświadomienie dzieciom istnienia problemów o charakterze społecznym (narkomania, substancje psychoaktywne tzw. dopalacze, alkoholizm, nikotynizm, Internet, anoreksja, bulimia, otyłość). Przedstawienie różnych form uzależnień i ich skutków na zajęciach wychowawczych. Zapewnienie dostępności i popularyzacja materiałów edukacyjnych.	programach profilaktycznych - rozróżnianie czynników wpływających pozytywnie i negatywnie na zdrowie oraz rozwój - rozpoznawanie zagrożeń, umiejętność reagowania na nie.	
10. Poszanowanie mienia własnego, cudzego i społecznego	Uwrażliwienie na dobro własne i wspólne, jest wrażliwy na krzywdę ludzką.	Dbamy o rzeczy własne i innych: - układamy tornistry lub plecaki przed klasą - kurtki i nakrycia głowy zostawiamy w szatni - nie niszczymy pomieszczeń i przedmiotów, z których korzystamy, - wyrządzoną szkodę naprawiamy, - odpowiadamy finansowo za zniszczone mienie - widząc przejaw niszczenia mienia, mamy obowiązek zgłosić to osobie dorosłej	
11. Nieprzywłaszczanie cudzej własności. Jestem uczciwy, wiarygodny i odpowiedzialny.	Wpajanie zasad uczciwości i szacunku cudzej własności	- nie przywłaszczamy sobie czyjejś własności - znaną rzecz oddajemy właścicielowi lub pracownikowi szkoły - pożyczoną rzecz oddajemy	
12. Kształtowanie umiejętności zachowań asertywnych.	Zawarcie kontraktów między wychowawcami a zespołami klasowymi; kontrakty indywidualne. Realizacja zajęć o wymienionej problematyce w poszczególnych klasach.	- umiejętności zachowań asertywnych.	

13. Gotowość do pracy zespołowej. Zagrożenia okresu dojrzewania - presja grupy.	Nabywanie umiejętności współżycia w grupie społecznej, rozwiązywania konfliktów w różnych sytuacjach. Uczenie radzenia sobie z własnymi emocjami Zastanowienie się nad swoją pozycją w grupie rówieśniczej Uświadomienie jakie cechy posiada dobry kolega. Zrozumienie potrzeby wyboru dobrego kolegi - prawdziwego przyjaciela. Ćwiczenie postawy asertywności.	- stosujemy zasadę: „Jeden mówi – inni słuchają” - rozmawiamy ze sobą – nie krzyczymy - pomagamy sobie wzajemnie w różnych sytuacjach (słabszym kolegom w nauce, odwiedzamy nieobecnych z powodu choroby) - unikamy konfliktów, agresywnych zachowań, przemocy, znęcania się - otaczamy opieką młodszych, słabszych - odpowiedzialność za efekt pracy grupy, - nie uleganie presji grupy.	
14. Kształtowanie umiejętności wnioskowania moralnego, kontrolowania emocji (głównie gniewu), eliminowanie zachowań agresywnych	Gazetki tematyczne. Zajęcia indywidualne z uczniami. Pogadanki dla rodziców Spotkania ze specjalistami. Indywidualne rozmowy z rodzicami.	- nabywanie umiejętności nie agresywnych reakcji oraz kontroli emocji, głównie złości; - poznanie i przestrzeganie norm moralnych.	
15. Odpowiedzialność	Uczenie podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Wskazywanie na konsekwencje swojego postępowania.	- systematycznie przygotowujemy się do zajęć - nie odpisujemy, nie ściągamy - ponosimy konsekwencje niewłaściwego postępowania	
16. Postawa obywatelska i patriotyczna	Wyrabianie szacunku dla tradycji szkolnych, regionalnych i państwowych. Rozwijanie zainteresowania kulturowymi wartościami regionu. Wpajanie szacunku dla symboli narodowych. Kształtowanie postaw patriotycznych.	- znamy swój region, jego historię i kulturę - aktywnie uczestniczymy w świętach zgodnie z kalendarzem szkolnym - na uroczystości przychodzimy odświętnie ubrani - otwieramy się na wartości kultury Europy - uczestniczymy w	

		apelach, wycieczkach do muzeum poznajemy miejsca pamięci narodowej.	
17. Uczestnictwo w kulturze.	Udział uczniów w życiu kulturalnym regionu poprzez organizację wyjazdów do instytucji kulturalnych (kino, teatr, muzeum, filharmonia itp.).	- uczniowie uczestniczą w życiu kulturalnym regionu, Polski i świata.	
18. Rodzina	Podkreślenie wartości rodziny, pogłębianie więzi rodzinnych. Wyrabianie postaw otwartości i gotowości do poświęceń.	- z szacunkiem wypowiadamy się o swojej rodzinie - szanujemy pracę rodziców, pomagamy im w prostych czynnościach domowych - współuczestniczymy aktywnie w życiu rodziny - szanujemy tradycje rodzinne	
19. Rodzina – rozpoznanie środowiska	Wywiady środowiskowe Stały kontakt z policją, GOPS, kuratorem sądowym (dotyczy rodzin dysfunkcyjnych). Rozmowy indywidualne z dziećmi i rodzicami.	- rozpoznanie środowiska rodzinnego	
20. Tworzenie wspólnoty szkolnej. Przedsiębiorczość i kreatywność	Rozwijanie samorządności uczniowskiej. Prawa i obowiązki ucznia. Budzenie więzi wewnątrzszkolnej, rozwijanie poczucia przynależności do „Małej Ojczyzny”.	- tworzymy wspólnotę szkolną - znamy normy dobrego zachowania i według nich postępujemy - wypełniamy obowiązki ucznia - bierzemy udział w życiu środowiska lokalnego	
21. Podnoszenie kultury pedagogicznej rodziców	Organizowanie pogadek dotyczących rozwiązywania problemów wychowawczych, narkomanii, używek i środków psychotropowych itp. Spotkanie z pedagogiem, psychologiem, Zachęcanie do czytania literatury psychologiczno-	Rodzice: - uczestniczą w spotkaniach - czytają niezbędną literaturę	

	pedagogicznej.		
22. Kształtowanie prawidłowych postaw dotyczących bezpieczeństwa w szkole i poza nią.	Spotkanie z policjantem nt.: "Bezpieczna droga do szkoły", "Zasady ruchu drogowego" Przeprowadzenie egzaminów na kartę rowerową, Na lekcjach wychowawczych przeprowadzenie pogadek na temat „Bezpieczna droga do i ze szkoły”, „Bezpieczeństwo podczas zabaw zimowych” Udział Turnieju Wiedzy o BRD Pogadanka i instruktaż dotyczący zachowania się podczas wycieczek. Pogadanka "Jak bezpiecznie korzystać z placu zabaw" Udzielanie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach warsztaty Pogadanka i instruktaż bezpiecznego uprawiania sportów zimowych Pogadanki na temat bezpieczeństwa w szkole Zapoznanie ze sposobami bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego Zorganizowanie spotkania ze strażakiem Zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły Wykonanie tematycznych gazetek Udział w turnieju wiedzy pożarniczej Dyżury nauczycieli Dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych Współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój dziecka. Udział w programach, szkoleniach, warsztatach, konkursach z zakresu bezpiecznego internetu.	Uczeń: · zna zasady przechodzenia przez jezdnię. · potrafi wymienić podstawowe przepisy ruchu drogowego · dba o swoją sprawność fizyczną · właściwie zachowuje się podczas przerw · bierze udział w różnych konkursach, turniejach dotyczących bezpieczeństwa. · wie, jak należy zachować się w środkach komunikacji publicznej. · wie, jak zachować się będąc świadkiem wypadku drogowego · umie udzielić pierwszej pomocy przy złamaniu · wie, jak bezpiecznie bawić się i korzystać ze sprzętu sportowego · wie jak zachować w przypadku pożaru · właściwie reaguje na sygnały alarmowe. · wie, co to są wyjścia ewakuacyjne. · zna i wie do czego służy podstawowy sprzęt strażacki -uczeń zna zasady bezpiecznego korzystania z internetu	

	Regularne szkolenia uczniów i rodziców z aktualnego prawa internetowego. Prezentowanie miejsc i instytucji pomagających w rozwiązywaniu problemów związanych z internetem. Cykliczny udział w konkursie-kampanii pt. „DBI – Dzień Bezpiecznego Internetu”. Promowanie reguł poprawnego korzystania z internetu w tym portali społecznościowych, e-maili oraz urządzeń elektronicznych służących do przesyłania informacji do internetu. Promujemy zasady kultury, dobrego zachowania, poszanowania drugiego człowieka, respektu dla prawa w internecie.		
23. Diagnoza i poradnictwo.	Wywiady środowiskowe; Współpraca z PPPP Indywidualne rozmowy: pedagog, psycholog, doradca zawodowy. Wskazania możliwości pomocy psychologiczno - pedagogicznej, rzeczowej i finansowej.	- poznanie środowiska szkolnego - słuzenie pomocą i radą.	
24. Uczeń rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania	Rozpoznawanie uzdolnień i zainteresowań . Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla uczniów szczególnie uzdolnionych, organizowanie konkursów i imprez, Aktywizowanie uczniów zdolnych do aktywnego udziału w życiu szkoły, Promowanie uczniów zdolnych. Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej drogi zawodowej.	- uczeń rozwija swoje uzdolnienia.	

25. Wspieranie uczniów osiągających słabe wyniki w nauce	Organizowanie na terenie szkoły pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	- poprawa wyników nauczania, - zapobieganie drugoroczności.	
26. Kształtowanie zainteresowania nauką.	Dostosowanie wymagań do poziomu uczniów, zgodnie z opinią lub orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej. Otoczenie opieką dzieci z trudnościami Praca z uczniem zdolnym Uatrakcyjnianie lekcji Realizacja zaleceń PPPP Rozwijanie zdolności umożliwiających dobre wyniki w nauce Edukacja dla rodziców: koordynacja działań szkoły i domu.	- rozbudzenie zainteresowania nauką - poznanie metod uczenia się - czerpanie korzyści z uczenia się - poznanie atrakcyjności nauki.	

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

1. Odpowiedzialny za słowa i czyny.
2. Szanuje dorosłych, młodszych, rówieśników.
3. Dostrzega różnicę między ludźmi i akceptuje je.
4. Szanuje pracę własną i innych.
5. Nawykowo stosuje zwroty grzecznościowe.
6. Dbą o swoje zdrowie i środowisko naturalne.
7. Potrafi pracować w zespole.
8. Nie ma nałogów.
- 9.. Dbą o rzeczy własne i innych.
10. Zna podstawowe normy społeczne – nieprzywłaszczanie cudzej własności.
11. Ma poczucie przynależności do klasy jako ważnego jej ogniwa.
12. Umie dokonywać odpowiedzialnych wyborów, w tym wyboru dalszej drogi edukacji, wyboru zawodu.
13. Pielęguje tradycje regionu, szkoły, kraju. Jest otwarty na europejskie wartości kultury.
14. Zna wartości rodziny i swoje w niej miejsce.
15. Współtworzy grupę społeczną.

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Kotomierzu będzie ulegał ewaluacji (modyfikacji) w zależności od sytuacji i potrzeb grup tworzących społeczność szkolną (uczniowie, rodzice, nauczyciele).

W ewaluacji uwzględnimy opinie uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych szkoły, nadzoru.

Stosujemy następujące sposoby ewaluacji:

- badanie opinii na spotkaniach z rodzicami, na zebraniach samorządu uczniowskiego;

- wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach rad pedagogicznych;
 - opinie samorządu i nadzoru pedagogicznego przekazane ustnie;
 - oceny z zachowania osiągnane przez naszych uczniów;
 - opinie rodziców zamieszczone w e-dzienniku.
-
- Zmiany zatwierdzone przez Radę Pedagogiczną dnia 27.09.2017r.
 - Zmiany zatwierdzone przez Radę Rodziców dnia 28.09.2017r.

Kodeks szkoły przyjaznej rodzicom

1. Rodzice z ufnością oddają szkole swój największy skarb. Dyrekcja, nauczyciele i cały personel szkoły wyraża wolę współpracy z rodzicami, tak aby wspólnie tworzyć najlepsze warunki rozwoju dzieci.
2. Będziemy starali się poznać oczekiwania rodziców. Są one dla nas wskazówką, jak organizować pracę naszej szkoły. Zadowolenie rodziców jest miarą jakości naszej pracy.
3. Będziemy uważnie słuchali informacji rodziców o potrzebach ich dzieci i o warunkach, które najlepiej będą sprzyjały rozwojowi naszych uczniów.
4. Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci. Realizujemy program wychowawczo - profilaktyczny zgodny z wartościami uznawanymi w rodzinach naszych uczniów i akceptowany przez rodziców.
5. W trakcie pracy coraz lepiej poznajemy naszych uczniów. Będziemy rzetelnie i obiektywnie informować rodziców o postępach dzieci. Będziemy przekazywali rodzicom informacje o sukcesach ich dzieci. Nie ukrywamy żadnych problemów, omawiamy je z rodzicami po to, aby wspólnie lepiej je rozwiązywać.
6. Będziemy uprzejmi, życzliwi i delikatni. Wiemy, jak rodzice głęboko przeżywają zarówno sukcesy, jak i porażki swych dzieci.
7. Widzimy bardzo wiele miejsca dla współpracy z rodzicami. Chcemy, aby rodzice czuli się dobrze w szkole, znaleźli tu swoje miejsce, tworzyli grupę ludzi, którzy mają podobne problemy i mogą się wzajemnie wspierać.
8. Rodzice mają prawo wypowiedzenia opinii na temat wszystkich spraw dotyczących ich dzieci. Uwagi rodziców są dla nas wskazówką do stałej poprawy jakości naszej pracy.
9. Rodzice i nauczyciele mają wspólny cel: tworzenie warunków do jak najlepszego rozwoju uczniów. Współpraca jest warunkiem i drogą do sukcesu dzieci.

System współpracy szkoły z rodzicami w Szkole Podstawowej w Kotomierzu

Zasady dobrej współpracy

- dbamy o przyjazną atmosferę,
- mówimy życzliwie podkreślając wspólnotę interesów,
- wspólnie tworzymy najlepsze warunki do rozwoju i sukcesu dzieci,
- stwarzamy warunki do indywidualnych konsultacji,
- wspólnie poszukujemy konstruktywnych rozwiązań do stałej poprawy jakości naszej pracy.

Obszar działania	Formy, metody i zakres współpracy z rodzicami
Zaznajomienie rodziców ze specyfiką pracy szkoły	- zebrania organizacyjne (wrzesień) - spotkania ogólnoszkolne, - uczestnictwo w naradach klasowych zespołów nauczycieli, - udział w warsztatach, szkoleniowych posiedzeniach Rady Pedagogicznej,
Rozpoznanie środowiska ucznia	Diagnoza wstępna: - ankiety, - wywiady, - konsultacja rodziców z wychowawcą i pedagogiem
Włączenie rodziców w życie klasy i szkoły	- zebrania semestralne, - indywidualne konsultacje: nauczyciel- rodzic- uczeń - karty osiągnięć dydaktycznych i wychowawczych, - uczestnictwo w lekcjach otwartych,

	- wspólna organizacja i uczestnictwo w imprezach organizowanych na forum klasy i szkoły oraz pozaszkolnych (uroczystości, imprezy, akcje, turnieje, zawody), - diagnozowanie oczekiwań rodziców poprzez ankietowanie, rozmowy, wywiady, sondaże, - opiniowanie podstawowych dokumentów szkoły.
Pedagogizacja rodziców	- uczestnictwo rodziców w formach warsztatowych prowadzonych przez specjalistów, - uczestnictwo rodziców w posiedzeniach zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
Działania wspierające rodziców	- indywidualne konsultacje, - spotkania ze specjalistami, - terapia rodzinna, - odwiedziny w domu
Powierzenie ról rodzicom, funkcji	- eksperci, - prelegenci,
Przekazywanie informacji	- zebrania, - wywiadówki, - gazetki szkolne, - strona internetowa szkoły, - "drzwi otwarte", telefony, listy, e-maile, kontrakty, trójki klasowe rodziców, Rada Rodziców, Rada Szkoły
inne	Według potrzeb

Szkolna procedura kontaktów z rodzicami

1. Szkoła jest miejscem kontaktów rodziców z nauczycielami.
2. Spotykamy się w ściśle określonych terminach (z wyjątkiem nagłych wypadków):
 - zebrania z rodzicami,
 - indywidualne konsultacje,
 - nie udzielamy telefonicznie informacji o postępach ucznia.
3. O sprawach szkolnych rozmawiamy w szkole.
4. W sytuacji braku systematycznego kontaktu z rodzicami będą oni informowani o postępach edukacyjnych i wychowawczych dziecka pisemnie.
5. Rodzice wraz z nauczycielami biorą udział w planowaniu życia klasy i szkoły.
6. W roku szkolnym odbywają się następujące spotkania z rodzicami:
 - zebrania informacyjne,
 - wywiadówki – dwa razy w roku,
 - konsultacje indywidualne,
 - zebrania według potrzeb wychowawcy dotyczących organizacji klasowych imprez.
7. O terminach i warunkach spotkań wychowawca informuje rodziców na pierwszym spotkaniu.
8. Obecność nauczycieli w czasie wywiadówek jest obowiązkowa.
9. W razie nieobecności rodzica – zobowiązany on jest do spotkania z wychowawcą w terminie nie przekraczającym 2 tygodni.

10. Uwagi dotyczące organizacji i funkcjonowania szkoły rodzice zgłaszają kolejno: wychowawcy, nauczycielowi, dyrekcji, organom nadrzędnym.
11. Wspieramy się w swoich działaniach wychowawczych, opiekuńczych i dydaktycznych dla dobra dziecka. Wspólnie poszukujemy sposobów rozwiązywania problemów, konfliktów. Jesteśmy otwarci na uwagi, sugestie i spostrzeżenia innych.

Załącznik nr 4 do Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły Podstawowej w Kotomierzu

Procedura kontroli spełniania obowiązku szkolnego przez uczniów Szkoły Podstawowej w Kotomierzu

I. Podstawa prawna

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - *Prawo oświatowe*.

II. Opis – definicja

Zgodnie z art.15 ust.2 ustawy o systemie oświaty obowiązek szkolny rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego, w którym dziecko kończy 7 lat (z dniem 01.09.2014r. wchodzi w życie nowe brzmienie ust.2 zgodnie z którym obowiązek szkolny rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego, w którym dziecko kończy 6 lat), oraz trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia. W latach 2012/2013 i 2013/2014 na wniosek rodziców, obowiązkiem szkolnym obejmuje się dziecko, które w danym roku kalendarzowym kończy 6 lat. Dziecko w wieku 6 lat, które w latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 nie rozpocznie spełniania obowiązku szkolnego, kontynuuje przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego. Obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkoły podstawowej i gimnazjum, publicznej albo niepublicznej. Po ukończeniu gimnazjum obowiązek nauki spełnia się przez uczęszczanie do publicznej albo niepublicznej szkoły ponadgimnazjalnej albo w formach pozaszkolnych. Za spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki uznaje się również udział dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, organizowanych zgodnie z

odrębnymi przepisami. Za nie spełnianie obowiązku szkolnego uznaje się nieusprawiedliwioną nieobecność ucznia w szkole trwającą nieprzerwanie 3 miesiące.

III. Cele

1. Zapewnienie umiejętności i profesjonalnych działań nauczycieli w przypadku nieobecności ucznia w szkole.
2. Zapobieganie przypadkom wagarów szkolnych, unikania przez ucznia wybranych zajęć, nie realizowania obowiązku szkolnego.

IV. Zakres działań

Procedura obejmuje i reguluje działania związane z kontrolą spełniania przez uczniów Szkoły Podstawowej w Kotomierzu obowiązku szkolnego.

V. Osoby odpowiedzialne

- dyrektor,
- zastępca dyrektora,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele prowadzący zajęcia edukacyjne,
- pedagog szkolny, psycholog,
- rodzice.

VI. Opis działań

A. Działania rodziców (prawnych opiekunów) dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu:

1. Dopelnienie czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły, w obwodzie której mieszka.
2. Poinformowanie szkoły o zapisaniu (przeniesieniu) dziecka do innej szkoły.
3. Zapewnienie regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne.
4. Zapewnienie dziecku warunków umożliwiających przygotowanie się do zajęć szkolnych.
5. Usprawiedliwianie nieobecności dziecka w ustalonym terminie.

B. Działania nauczycieli poszczególnych zajęć:

1. Systematyczne (na każdych zajęciach) sprawdzanie obecności uczniów i dokumentowanie tego faktu w dzienniku zajęć.

2. Zgłoszenie wychowawcy klasy przypadku unikania przez ucznia określonych zajęć dydaktycznych (nieobecność ucznia na 2 godzinach pod rząd).

C. Działania wychowawców klas:

1. Systematyczna analiza wpisów w dzienniku dotyczących frekwencji uczniów.
2. Rozpoznanie przyczyny nieobecności ucznia w szkole po absencji trwającej 5 dni, a przypadku unikania wybranych zajęć edukacyjnych – nieobecności ucznia na 2 godzinach pod rząd, poprzez nawiązanie kontaktu z rodzicami (opiekunami prawnymi) i uczniem.
3. W przypadku wagarów lub nieobecności na wybranych zajęciach przeprowadzenie rozmowy z uczniem i jego rodzicami, zobowiązanie ucznia do regularnego uczęszczania na wszystkie zajęcia.
4. Po powtórzeniu się nieobecności ucznia określonej w punkcie 3 zgłoszenie sprawy pedagogowi szkolnemu, psychologowi – w ciągu trzech dni roboczych od rozpoznania.

D. Działania pedagoga szkolnego, psychologa:

1. W ciągu pięciu dni roboczych od uzyskania od wychowawcy informacji o powtarzającej się nieobecności ucznia określonej w punkcie C 3:
 - a. przeprowadzenie rozmowy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia, zobowiązanie ich na piśmie do zapewnienia regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne,
 - b. zobowiązanie ucznia do regularnego uczęszczania na wszystkie zajęcia edukacyjne.
2. W przypadku niedotrzymania przez ucznia i rodziców pisemnego zobowiązania – zgłoszenie sytuacji Dyrektorowi szkoły.

E. Działania Dyrektora szkoły:

1. Prowadzenie „Księgi uczniów”.
2. W sytuacji kiedy rodzice (opiekunowie prawni) ucznia nie kontaktują się ze szkołą, dyrektor lub jego zastępca, podejmuje kolejno następujące działania
 - a. wysyła do rodziców (opiekunów prawnych) upomnienie,
 - b. wysyła do Urzędu Gminy w Dobrczu wniosek o ukaranie poprzez nałożenie grzywny.
 - c. zwraca się do Sądu Rejonowego – Wydział Rodzinny i Nieletnich z prośbą o rozpoznanie sytuacji rodzinnej ucznia.

3. W razie stwierdzenia, że dziecko nie realizuje obowiązku szkolnego w żadnej placówce lub zaprzestało jego realizacji w szkole (placówce), do której decyzją rodziców (opiekunów prawnych) zostało zapisane, dyrektor lub jego zastępca podejmuje działania określone w punkcie E 2 C, z pominięciem wcześniej określonych.

4. W przypadku rezygnacji rodziców (opiekunów prawnych) z pobierania nauki przez dziecko w Szkole Podstawowej następuje:

- a) przeniesienie ucznia do szkoły wskazanej przez rodziców,
- b) powiadomienie dyrektora szkoły w obwodzie której uczeń mieszka:
 - o zaprzestaniu spełniania obowiązku szkolnego przez ucznia w SP
 - o przeniesieniu ucznia do szkoły wskazanej przez rodziców ucznia.

VII. Sposoby gromadzenia danych:

Dokumentacja wychowawcy klasy.

Dokumentacja pedagoga szkolnego, psychologa.

Dziennik korespondencji.

Sprawozdania z pełnionego nadzoru pedagogicznego.

VIII. Techniki i narzędzia monitorowania:

Analiza dokumentacji (dzienniki zajęć – frekwencja, „Księga uczniów”, dzienniki korespondencji).

IX. Sposoby prezentacji wyników wdrażania

Przekazywanie uogólnionych wniosków z monitorowania i ewaluacji podczas klasyfikacyjnych posiedzeń Rady Pedagogicznej.

X. Ewaluacja

Sformułowanie oceny przydatności i skuteczności podejmowanych działań w odniesieniu do założonych celów, ewentualna modyfikacja procedury.

XI. Wzory pism stosowanych w procedurze kontroli spełniania obowiązku szkolnego (załączniki 4a-4e).

Procedura przyjęta do realizacji w Szkole Podstawowej w Kotomierzu przez Radę Pedagogiczną oraz Radę Rodziców w dniu 28.09.2011r. z aktualizacją 10.09.2012r. oraz aktualizacją 28.09.2017r.

Kotomierz, dnia

Informacja

Informuję, że Państwa syn/ córka do dnia roku opuścił bez usprawiedliwienia godzin lekcyjnych. W związku z tym, zgodnie ze Statutem Szkoły, jeśli frekwencja na zajęciach nie ulegnie radykalnej poprawie, będą udzielane statutowe kary za niewykonywanie obowiązku nauki.

Podstawa prawna:

Do podejmowania działań interwencyjnych w szkole zobowiązuje:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - *Prawo oświatowe*.
2. Statut Szkoły Podstawowej im. S. Żeromskiego w Kotomierzu.

W załączeniu: wykaz absencji syna/córki zgodny ze stanem z dnia roku.

WYKAZ ABSENCJI UCZNIA

MIESIĄC	godziny usprawiedliwione	godziny nieusprawiedliwione	spóźnienia
ŁĄCZNIE			

DYREKTOR SZKOŁY

.....

Wychowawca klasy

.....

Załącznik nr 4b do Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły Podstawowej w Kotomierzu

Kotomierz, dnia

Imię i nazwisko ucznia

.....

adres

.....

Oświadczam, że zapoznałem się z prawnymi konsekwencjami
oraz z rodzajami nakładanych kar określonych w Statucie Szkoły Podstawowej
im. S. Żeromskiego w Kotomierzu za nie wypełnianie obowiązku szkolnego.

WYCHOWACA KLASY

.....

DATA I PODPIS UCZNIA

.....

Załącznik nr 4c do Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły Podstawowej w Kotomierzu

KONTRAKT

Sporządzony dnia roku

Pomiędzy: uczniem z klasy.....

pedagogiem szkolnym:

wychowawcą:

Kontrakt ma na celu kształtowanie właściwej postawy ucznia do obowiązków szkolnych, prawidłowego funkcjonowania w społeczności szkolnej, ścisłego przestrzegania przez ucznia przepisów prawa szkolnego.

W trakcie trwania kontraktu zobowiązuję się:

- regularnie uczęszczać na wszystkie zajęcia szkolne;
- nie spóźniać się na lekcje;
- nie opuszczać zajęć lekcyjnych w szkole bez wiedzy rodziców;
- zapoznać rodziców z planem swoich lekcji i powiadamiać o wszelkich zmianach;
- w przypadku trudności w nauce konsultować się z wychowawcą;
- w trudnych momentach zwracać się o pomoc do wychowawcy klasy, pedagoga, psychologa, dyrektora;
- bezwzględnie przestrzegać przepisów Statutu Szkoły Podstawowej im. S. Żeromskiego w Kotomierzu dotyczących wagarowania i opuszczania zajęć lekcyjnych.

Zobowiązuję się do zmiany zachowania i przestrzegania wyżej ustalonych zasad. Jestem

świadomy celowości powstania kontraktu i znane mi są konsekwencje jego niedotrzymania.

Okres obowiązywania kontraktu odr do

Podpis ucznia

Podpis pedagoga szkolnego:

Podpis wychowawcy.....

Podpis rodzica

Data zawarcia kontraktu:

Kotomierz, dnia.

UPOMNIENIE WYCHOWAWCY

Udzielam pisemnego **upomnienia** uczniowi.....
z klasy..... z powodu braku realizacji obowiązku szkolnego. Absencja
ucznia wynosi godzin nieusprawiedliwionych.

**Przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się do regularnego uczęszczania na zajęcia
szkolne. Potwierdzam także, że zostałem poinformowany o konsekwencjach w
przypadku dalszych nieobecności.**

.....

Podpis ucznia

Popis wychowawcy

.....

Kotomierz, dnia.....

Pan/i

.....
.....
.....

UPOMNIENIE

w sprawie regularnego posyłania dziecka na zajęcia szkolne

Wobec tego, że Pana/i syn/córka z klasy nie uczęszcza regularnie do szkoły, a tym samym nie wypełnia obowiązku nauki określonego postanowieniami Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - *Prawo oświatowe* wzywa się Pana/nią do regularnego posyłania dziecka na zajęcia szkolne.

Nie podjęcie przez dziecko regularnego uczęszczania na zajęcia lekcyjne spowoduje zastosowanie wobec Pana/i środków przymusowych przewidzianych w art.15 Ustawy o postępowaniu egzekucji w administracji (tekst jednolity: Dz. U. z 1991 r. nr 36 poz. 161 z późniejszymi zmianami) poprzez nałożenie grzywny, w celu przymuszenia, w wysokości 5 000,00 zł. (pięciu tysięcy złotych).

DYREKTOR SZKOŁY

.....

WYCHOWAWCA KLASY

.....

Procedura postępowania wychowawczego w sytuacjach nagannego zachowania ucznia

Uczeń, który nie przestrzega postanowień Statutu i zarządzeń dyrekcji szkoły, jest arogancki wobec nauczycieli, pracowników szkoły i kolegów, wykazuje lekceważący stosunek do obowiązków szkolnych, nagminnie opuszcza godziny lekcyjne bez usprawiedliwienia, ulega nałogom, dokonuje aktów wandalizmu, znęca się nad słabszymi lub dopuszcza się innych zachowań społecznie nagannych podlega „Procedurze postępowania wychowawczego w sytuacjach nagannego zachowania ucznia”.

1. Przeprowadzenie rozmowy wyjaśniającej przez wychowawcę klasy.
2. Przeprowadzenie rozmowy motywującej do zmian w zachowaniu przez wychowawcę klasy.
3. Kolejna rozmowa interwencyjna wychowawcy klasy odbywa się w porozumieniu z pedagogiem szkolnym, psychologiem.
4. W przypadku braku poprawy sprawą ucznia zajmuje się zespół wychowawczy. Zespół wychowawczy określa dalsze postępowanie. Uczeń może otrzymać następujące kary:
 - a. upomnienie wychowawcy klasy
 - b. naganę wychowawcy klasy
5. W przypadku koniecznym wezwanie do szkoły rodziców – przeprowadzenie rozmowy w obecności wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, psychologa.
6. Rozmowa kontraktowa – zawarcie kontraktu między wychowawcą a uczniem. Kontrakt zawieramy w sytuacji gdy dotychczas poczynione działania wychowawcy, nauczycieli, pedagoga szkolnego, psychologa lub zespołu wychowawczego nie oddziałują pozytywnie i nie przynoszą oczekiwanych rezultatów.
7. Monitorowanie realizacji kontraktu.

Złamanie postanowień kontraktu skutkuje zastosowaniem kolejnych działań zgodnych ze Statutem Szkoły Podstawowej w Kotomierzu.

Kontrakt zawarty między wychowawcą a uczniem

Data zawarcia kontraktu:

Wychowawca klasy:

Uczeń/Uczennica:

Klasa:

Czas realizacji kontraktu:

Cel kontraktu:

- zmotywowanie ucznia do systematycznego i aktywnego uczestnictwa w zajęciach lekcyjnych,
- budowanie poczucia odpowiedzialności za uczenie się,
- motywowanie ucznia do pozytywnych zmian postaw i zachowania,

Kontrakt ma na celu pomoc i wsparcie – w zmianie postawy do obowiązków szkolnych oraz zachowania.

Ja zobowiązuję się do:

1.

2.

Zgadzam się, że za złamanie którejś z zasad poniosę następujące konsekwencje:

.....

.....

Zgadzam się, że jeżeli w ciągu będę przestrzegać powyższych zasad to odzyskam przywileje.

Jestem świadomy(a) celowości powstania kontraktu, znane są mi konsekwencje jego niedotrzymania oraz zobowiązuję się do przestrzegania ustalonych zasad.

Podpis wychowawcy

Podpis ucznia

.....

Podpis pedagoga

Podpis psychologa

Zostałem poinformowany przez wychowawcę , że w przypadku niedotrzymania warunków kontraktu zostaną wobec mnie wyciągnięte konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły Podstawowej w Kotomierzu.

Kontrakt dotyczący zmiany zachowania ucznia

Obszar funkcjonowania ucznia	Zobowiązanie ucznia	Zobowiązanie wychowawcy
Zachowanie podczas pobytu w szkole	Właściwe, konstruktywne wypełnianie roli ucznia zarówno podczas lekcji, jak i przerw	Obserwacja funkcjonowania ucznia, rozmowy z nauczycielami
Relacje z rówieśnikami	Koleżeńskie	Obserwacja
Relacje z nauczycielami	Wykonywanie poleceń nauczycieli, poprawne odnoszenie się do nich podczas lekcji i przerw	Rozmowy z nauczycielami
Kontakt z wychowawcą	Po każdej godzinie wychowawczej zdawanie relacji z działań w minionym tygodniu	Analiza zapisów w dzienniku lekcyjnym oraz w zeszytach uwag, kontakt z nauczycielami przedmiotów
Kontakt z pedagogiem, psychologiem	Raz w tygodniu, w piątek, zdanie relacji przez ucznia z działań w ostatnim tygodniu pedagogowi szkolnemu, psychologowi	Rozmowa indywidualna z uczniem: wsparcie ucznia w sytuacjach trudnych, kontrola dokumentacji szkolnej przez pedagoga szkolnego, psychologa
Zadania edukacyjne	Wykonywanie poleceń nauczycieli, przygotowanie do lekcji, odrabianie prac domowych. Koncentracja i aktywność na lekcjach	Analiza zapisów dzienniku lekcyjnego, bieżące rozmowy z nauczycielami

Podpis wychowawcy

Podpis ucznia

Podpis pedagoga

Podpis psychologa

Rejestr negatywnych zachowań ucznia

I. Stosunek ucznia do obowiązków szkolnych:

UWAGI

Ilość godzin nieobecnych – nie wynikająca z długotrwałej choroby	
Ilość godzin nieusprawiedliwionych	
Ilość spóźnień	
Nieodrobione prace domowe pisemne	
Nieodrobione prace domowe ustne – nieprzygotowanie do lekcji	
Przynoszenie materiałów – przybory szkolne, zeszyty, podręczniki	
Odmowa skorzystania z pomocy koleżeńskiej lub pomocy nauczyciela	

II Kultura osobista

UWAGI

Uleganie nałogom (papierosy, alkohol, inne używki)	
Kradzież, wyłudzenie pieniędzy	
Przeszkadzanie na lekcji	
Żucie gumy na lekcji	
Jedzenie na lekcji	
Uwagi negatywne dotyczące stosunku do nauczycieli oraz innych pracowników szkoły	
Nieprzestrzeganie zasad higieny i bhp (także zmiana obuwia)	
Uwagi dotyczące estetyki wyglądu	
Poszanowanie mienia szkolnego i cudzego	
Kultura zachowania w szkole i poza nią	
Nieprzestrzeganie zasad koleżeństwa i szacunku wobec kolegów	

III Udział w życiu klasy, szkoły i środowiska

UWAGI

Odmowa udziału w życiu klasy	
Odmowa udziału w życiu szkoły	
Odmowa wykonania prac społecznie użytecznych na rzecz klasy, szkoły, środowiska	
Odmowa udziału w apelach, uroczystościach i imprezach organizowanych w szkole	
Inne spostrzeżenia	

IV Inne uwagi, które nie zostały ujęte w powyższym zestawieniu

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją w Szkole Podstawowej w Kotomierzu

Działania interwencyjne:

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga /psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców /prawnych opiekunów/ ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję /specjalistę ds. nieletnich/.
5. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, /rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp./, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. Jeżeli zachowanie świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnieniu przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udział w działalności grup przestępczych, zgodnie z

art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków, powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu – odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia /maksymalnie do 24 godzin/. O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń /przed ukończeniem 18 lat/ znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji /specjalisty ds. nieletnich/ lub sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancje przypominające wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje /o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych/ ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby /wychowawca, pedagog, dyrektor, itp. ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni /we własnej odzieży/, ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/ opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczek, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
5. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję /art. 4 Upn i art. 304 Kpk/.

V. Postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,

- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- przekazanie sprawcy /o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły/ dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- powiadomienie rodziców ucznia - sprawcy.
- niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna /rozbój, uszkodzenie ciała, itp./ lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji /np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go, lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży/.

VI. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

- udzielenie pierwszej pomocy /przedmedycznej/, bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń,
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- powiadomienie rodziców ucznia,
- niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

VII. W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję – tel. 997 lub 112

Program działań interwencyjnych wobec zjawiska agresji w Szkole Podstawowej w Kotomierzu

I. Obszar działań ogólnoszkolnych:

1. Badania socjologiczne określające poziom agresji w szkole.
2. Udział w konferencjach poświęconych zjawisku agresji.
3. Aktywna postawa nauczycieli wobec zjawiska agresji (dyżury, określenie miejsc i osób).
4. Spotkania nauczycieli z rodzicami, włączanie rodziców do współpracy.
5. Włączenie w działania Samorządu Uczniowskiego jako rzecznika praw i obowiązków uczniów.

II. Obszar działań wewnątrzklasowych:

1. Stosowanie środków zaradczych przeciwko agresji i przemocy (diagnoza, reguły, sankcje, pochwały).
2. Realizacja programów profilaktycznych na lekcjach wychowawczych, w tym asertywność, kształtowanie systemu wartości, metody aktywne.
3. Spotkania wychowawcy z rodzicami – system pomocy (poświęcaj dziecku więcej czasu, wspieraj jego pasje i zainteresowania, wyznaczaj jasne granice, ustalaj zasady, bądź konsekwentny, nie używaj wobec dziecka przemocy, konflikty rozwiązuj poprzez rozmowy, współpracuj ze szkołą, w koniecznych przypadkach korzystaj z pomocy specjalistów z zewnątrz).
4. Wspólne zajęcia klasowe – integracyjne.

III. Obszar działań indywidualnych:

1. Rozmowy z ofiarami i agresorami.
2. Rozmowy z rodzicami ofiar i agresorów.
3. Pomoc ze strony innych uczniów.
4. Ostateczne decyzje przewidziane prawem oświatowym i wewnątrzszkolnym.

IV. Obszar działań okołoszkolnych:

1. Współpraca z policją.
2. Współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły.

Podstawy prawne szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.)
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - *Prawo oświatowe*.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r., poz. 356).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017r., poz. 649).
6. Narodowy Program Zdrowia.
7. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 września 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016r., poz. 1638).
8. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 kwietnia 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2016r., poz. 546)
9. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.
10. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
11. Ustawa z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2017r., poz. 1458)
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015, poz. 1249);
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2017r., poz. 1647)
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017, poz. 1591).

15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. z 2017., poz. 1743)
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017r., poz. 1578)
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2017 poz. 1658).
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017r., poz. 1646)
19. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 marca 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r., poz. 487)
20. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002r. Nr 11, poz.109) ze zmianami od 25 marca 2014r. ([Dz. U. z 2014 poz. 382](#)).
21. Ustawa z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2017r., poz. 773)
22. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 kwietnia 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2017r., poz. 957)
23. Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją (jeden z modułów Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 13 stycznia 2004 roku).
24. Statut Szkoły Podstawowej.